

Generaldirektören

Energimarknadsinspektionen
Box 155
631 03 Eskilstuna

2010-04-23

2009/134

ANSÖKAN

Ansökan om nätkoncession för ny likströmsförbindelse mellan Barkeryd och Hurva med en spänning upp till 400 kV.

Ansökan

Affärsverket svenska kraftnät ansöker om tillstånd att anlägga och driva en ny likströmsförbindelse mellan en ny station Barkeryd i Nässjö kommun och en ny station Hurva i Hörby kommun. Likströmsförbindelsen är en del i ett större projekt (SydVästlänken) och syftar till att förstärka stamnätet i denna del av landet.

Grunden för ansökan

En effektiv och integrerad elmarknad i Europa, som är ett av EU:s medel för att uppnå de klimatpolitiska målen, ställer krav på god överföringskapacitet inom och mellan länderna i Europa. Överföringsnätet i södra Sverige utgör av geografiska skäl en strategiskt viktig del när det gäller att koppla samman vatten- och vindkraftresurserna i norra Norden med förbrukningen av el i södra Sverige samt för att möjliggöra export av energi genom kablarna till kontinenten.

Kopia: SvK-reg, TD, cK, cS, cN1, cN2, cKM, tofr, JaHa

SVENSKA KRAFTNÄT

BOX 1200
172 24 SUNDBYBERG
STUREGATAN 1

WWW.SVK.SE
REGISTRATOR@SVK.SE

TEL 08 475 80 00
FAX 08 475 89 50

SydVästlänken är ett av fem prioriterade projekt i det nordiska elsamarbetet. Det består av tre grenar med den nya stationen Barkeryd utanför Nässjö som knutpunkt.

Den norra grenen syftar till att förstärka växelströmsnätet i denna del av landet och möjliggöra omhändertagande av ny elproduktion från såväl vind- och biomassa som effekthöjningar i kärnkraftverken. Utbyggnaden medför också en förbättrad driftsäkerhet i södra Sverige – ett behov som underströks av det elavbrott som drabbade Sydsverige och Själland i september 2003.

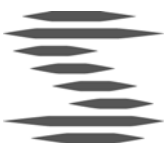
Den södra grenen, vilken är den som avses i denna ansökan, syftar till att eliminera flaskhalsar i det svenska stamnätet genom att förstärka överföringskapaciteten över snitt 4 till Sydsverige. Den västra grenen syftar till att förstärka överföringskapaciteten över Haslesnittet mellan Sverige och Sydnorge. Båda dessa grenar utförs med högspänd likströmsteknik.

Sträckning och tekniskt utförande

Den nya förbindelsen omfattar en likströmsförbindelse med en spänning upp till 400 kV som byggs som en kombination av markkabel och luftledning mellan station Barkeryd i Nässjö kommun och station Hurva i Hörby kommun. Sträckningen går genom Nässjö, Vaggeryds och Värnamo kommuner i Jönköpings län, genom Ljungby och Markaryds kommuner i Kronobergs län samt genom Hässleholms och Hörby kommuner i Skåne län. Ledningen omfattar totalt 251 km ny ledning varav 62 km uppförs som luftledning i befintlig ledningsgata för en befintlig 220 kV ledning som rivs och 189 km som markkabel.

Likströmsförbindelsen utgår från en ny station Barkeryd (punkt A i bifogad karta) och förläggs som markkabel till befintlig station Nässjö (punkt B), ca 10 km. E.ON behöver etablera en ny 130 kV ledning mellan Barkeryd och Nässjö och denna kommer att sambyggas med en befintlig 130 kV ledning ägd av Vattenfall i en s.k. julgransstolpe. Likströmsförbindelsen förläggs som markkabel i ledningsgatan för de sambyggda 130 kV ledningarna utom på en sträcka av ca 2 km.

Beskrivningen och konsekvenserna av 130 kV ledningarna redovisas i samma MKB som likströmsförbindelsen. Ansökan om koncession för de sambyggda 130 kV ledningarna lämnas dock in separat av E.ON och Vattenfall.

Likströmsförbindelsen på sträckan Barkeryd – Nässjö går i huvudsak genom skogs-
mark, utom på en sträcka vid byn Ryssby där den går genom ett jordbrukslandskap.
Där ledningarna tangerar öppet vatten och våtmarker justeras sträckningen för
likströmskabeln till fasta marker strax utanför luftledningsgatan. Söder om väg 31
avviker likströmskabeln och dras 200 – 300 meter parallellt och väster om
luftledningssträckningen för att undvika våtmarksområden utmed Nässjöån.

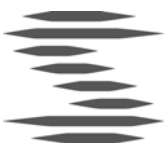
Mellan terminalstationen vid station Nässjö (pkt B) och en ny terminalstation (pkt C)
vid E4 ca 5 km norr om Värnamo planeras likströmsledningen som luftledning. Det
gäller en sträcka om ca 62 km i en befintlig ledningsgata för en 220 kV ledning, som
kommer att rivas. Ledningen går i ett landskap som domineras av skogsmark med
rikligt inslag av myrmarker. Ledningen kommer att beröra Natura 2000-området Dala
och Knehta mosse på en sträcka av ca 2 km. En separat ansökan om tillstånd att dra
ledningen genom Natura 2000-området har lämnats till länsstyrelsen i Jönköpings
län.

Mellan terminalplatsen (pkt C) och Markaryd (pkt D) förläggs likströmsförbindelsen
som markkabel utmed väg E4 på en sträcka av ca 88 km. Kabeln placeras i direkt
anslutning till vägområdet utanför viltstängslet. Landskapet domineras av skogsmark
med inslag av våtmarker. Kabeln kommer på denna sträcka att passera ett antal
vägkorsningar och trafikplatser utmed väg E4. Eftersom kabeln följer väg E4 som går
utanför tätorter kommer bebyggelse att påverkas i mycket liten utsträckning.

Kabeln placeras från terminalstation (pkt C) till Värnamo på den östra sidan om E4 på
en sträcka av ca 6 km. Därefter övergår den till den västra sidan på ca 72 km till
Strömsnäsbruk, förutom på en sträcka av ca 4 km norr om Ljungby där kabeln
planeras strax öster om gamla E4 för att undvika den primära skyddszonen för
vattenskyddsområdet Bergaåsen. Vid Strömsnäsbruk placeras kabeln på den östra
sidan ca 16 km till Markaryd (pkt D). Kabeln kommer att passera Lagan 4 gånger.
Ansökan om miljödom för vattenverksamhet för passage av Lagan kommer att ges in
till Miljödomstolen vid Växjö tingsrätt.

Mellan Markaryd (pkt D) och en punkt norr om väg 21 pkt E) vid Hässleholm planeras
markkabel utmed järnvägen på en sträcka av ca 33 km. Kabeln placeras i direkt
anslutning till järnvägen i den träsäkra ledningsgatan för järnvägen. Vid Vittsjö
förlägs en sträckning strax väster om tätorten i den närliggande Pickelsjön. Ansökan
om miljödom för vattenverksamhet kommer att ges in.

Kabeln planeras mellan en punkt norr om Hässleholm (pkt E) och anslutningen till
befintlig 400 kV ledning norr om och utmed väg 21 (pkt F), ca 11 km. På denna sträcka
förläggs ledningen i huvudsak i öppen jordbruksmark.

Mellan (pkt F) och den nya stationen Hurva (pkt G) placeras ledningen som markkabel i befintlig ledningsgata för en 400 kV ledning på en sträcka av ca 37 km. Landskapet på denna sträcka utgörs i huvudsak av skogsmark. I den södra delen blir det ett ökat inslag av jordbruks- och betesmark.

Den totala likströmsförbindelsen är ca 251 km varav ca 62 km är luftledning.

Samrådsprocessen och alternativ

Samråd för förbindelsen har genomförts i flera steg under utarbetandet av förstudier och miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för ledningssträckningen. Berörda länsstyrelser, kommuner, statliga sektorsmyndigheter samt vissa intresseorganisationer har skriftligen fått förstudier och MKB på remiss. Därutöver har samrådsmöten hållits på flera orter. Till dessa möten har berörda markägare bjudits in genom skriftlig inbjudan. Synpunkter från samråden redovisas i bilaga 1 och 2 till bifogad MKB.

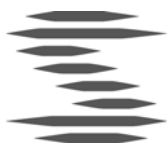
Under arbetet med förstudier och MKB har olika alternativa sträckningar för ledningen utretts.

I MKB remissupplaga (oktober 2009) har två alternativa sträckningar mellan Markaryd och Hässleholm redovisats; dels via Skånes Fagerhult, dels via Vittsjö och Bjärnum. Efter inkomna yttranden har Svenska Kraftnät gjort den samlade bedömningen att sträckan Markaryd via Vittsjö/Bjärnum till Hässleholm utmed befintlig järnväg ger det minsta intrånget.

Svenska Kraftnät har i en kompletterande MKB (januari 2010) utrett konsekvenserna av en alternativ sträckning mellan Hässleholm och Häglinge via Ignaberga. Det alternativa utbyggnadsförslaget togs fram sedan det under samrådet framkommit att det utbyggnadsförslag som redovisades i MKB (oktober 2009) innebar tekniska problem samt relativt stor påverkan på boendemiljö och naturintressen.

Vid Bergaåsens vattenskyddsområde, ca 10 km norr om Ljungby har en alternativ sträckning strax öster om gamla E4 föreslagits. Kompletterande samråd för denna sträcka har hållits med berörda län, kommuner och markägare.

I Vittsjö har en alternativ sträckning med placering av kabeln i Pickelsjön föreslagits. Kompletterande samråd har hållits med berörda mark- och vattenrättsägare.

Alternativa lokaliseringar av stationerna Barkeryd i området mellan Nässjö och Jönköping samt station Hurva i området norr och sydväst om Hörby har utretts i två separata förstudier. Inom ramen för förstudien för det tidigare projektet Sydlänken utreddes olika sträckningsalternativ, dels utmed befintliga vägar, dels i helt ny sträckning mellan Nässjö-området och Hörbyområdet. Delar av denna förstudie har utgjort underlag för val av sträckningsalternativ för SydVästlänken på sträckan mellan Barkeryd och Hörby. En kompletterande förstudie har tagits fram för området mellan Nässjö – Jönköping - Värnamo med alternativa sträckningar och tekniskt utförande utmed befintliga vägar och ledningsgator. I denna förstudie studerades även alternativa stäckningar mellan väg E4 i höjd med Strömsnäsbruk och Hörby. Hänsyn har tagits till inkomna synpunkter under samrådet vid justering av sträckningen.

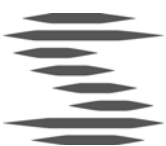
I förstudien för Sydlänken utreddes även alternativa tekniska lösningar. I det nya projektet SydVästlänken har dock – av skäl som redovisats ovan under ”Grunden för ansökan” – någon annan teknik än likström med en kombination av luftledning och markkabel aldrig varit aktuell för sträckan mellan Barkeryd och Hörby.

Ett Natura 2000-område berörs av ledningen (Dala och Knekta mosse i Vaggeryds och Värnamo kommuner). Alternativa sträckningar och utformningar av ledningen genom området har utretts i samband med separata Natura 2000-prövningar. Ansökan och MKB för dessa har lämnat in till länsstyrelsen i Jönköpings län. Natura 2000-MKB redovisas som bilaga till bifogad MKB.

I projektet har konsekvenser för boendemiljö, landskapsbild, naturmiljö, friluftsliv, kulturmiljö och naturresurser beaktats. En närmare redovisning av påverkan på miljön görs i bifogad MKB.

Allmänna miljöhänsyn

Anläggningsarbetena kommer att utföras av erfarna entreprenörer som har kunskap för att utföra ovan beskrivna arbeten på ett fackmannamässigt sätt och som är väl förtrogna med arbeten av liknande slag. Arbetena kommer att utföras med bästa möjliga teknik. Sökanden har härigenom beaktat de begränsningar och försiktighetsmått som fordras för att minimera skada eller olägenhet för människors hälsa eller på miljön.

Berörda fastigheter

Den planerade ledningen kommer att beröra ca 750 fastigheter i Nässjö, Vaggeryds, Värnamo, Ljungby, Markaryds, Hässleholms och Hörby kommuner.

Arbetet med att teckna markupplåtelseavtal för den nya ledningen kommer att påbörjas när ledningen är färdigprojekterad. Svenska Kraftnät kommer att hålla Energi marknadsinspektionen informerad om arbetet med dessa avtal.

Om koncession ges kommer markupplåtelseavtalen att läggas till grund för upplåtelse av ledningsrätt vid förrättning enligt ledningsrättslagen. I de fall avtal inte kan träffas kommer frågan om förtida tillträde till marken att tas upp vid förrättning.

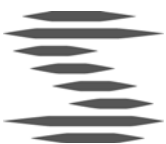
Fastighetsförteckning över samtliga berörda fastigheter och fastighetskarta för ledningssträckningen bifogas.

Tidplan och kostnader

Enligt tidplanen kommer arbetena att påbörjas under slutet av 2011 och den nya ledningen beräknas kunna tas i drift under hösten 2013. Kostnaden för att bygga den nya ledningen beräknas uppgå till ca 2 miljarder kronor.

Övrigt

Till ansökan fogas bilagor enligt nedan angivna förteckning. Beträffande behörighetshandlingar, organisationsplan, årsredovisning m.fl. handlingar hänvisas till handlingar i tidigare ingivna ärenden och till Svenska Kraftnäts hemsida www.svk.se. Om Energi marknadsinspektionen önskar att dessa handlingar inlämnas i original emotses besked härom.

Ärendets beredning

Beslut om denna ansökan har fattats av generaldirektör Mikael Odenberg efter föredragning av Jan Halvarson. I ärendets slutliga handläggning har även deltagit enhetschefen Ulrika Sigerud och avdelningsdirektören Malin Werner.

Sundbyberg, dag som ovan

Mikael Odenberg

Jan Halvarson

Bilagor

Miljökonsekvensbeskrivning för ny likströmsförbindelse med spänning på upp till 400 kV mellan Barkeryd och Hurva

Strategisk miljöbedömning SydVästlänken

Teknisk beskrivning

Kopia av ansökan med bilagor enligt ovan (50 ex)

Topografisk karta, 1:50 000 (2 ex)

Inkomna samrådsyttranden (1 omgång)

Fastighetsägarförteckning (2 omgångar)

Adressetiketter till berörda fastighetsägare (2 omgångar)

Utdrag ur Miljökonsekvensbeskrivningen (850 ex)

